VIII. évfolyam. Arad, 1893. Január 28. Szombat. **23-ik szám.**

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		*Vidéken postai szétküld:*	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7. „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy hóra	1 „	Egy hóra	1.20

Kiadóhivatal:
Az „Aradi Nyomdatársaság", főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzekés a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések dija:

Hat h. petit sor egyszer	6 kr	Bélyegdij külön	30 kr
Minden következőnél	4 „	Nyilttér sora	15 „

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Exámen.

Arad, január 27.

A képviselőház tegnapi ülésén végre befejezték a belügyi tárcza költségvetésének vitáját. Tizennégy napon át összesen tizenkét ülésben tárgyalta a parlament csupán ezen egyetlen-egy resszort költségelőirányzatát. Ennek a tárgyalásnak folyamán nyolczvankét hosszabb felszólalás történt, köztük maga a belügyminisztér tizenötször tartott hosszabb-rövidebb beszédet részint az álláspontja körvonalozására, részint a jogos aggályok eloszlatása vagy a méltánytalan támadások visszautasitása végett.

Minden más állam alkotmányos életében hasonló hosszu vita egyetlen tárcza fölött obstrukczió számba menne, csupán nálunk, a nagy szavak hazájában, lehet és kell enyhébb elveket alkalmaznunk az ügy elbirálásánál. Mindig nyiltan és a dolgot valódi nevén nevezve meg emeltük föl kárhoztató szavunkat, valahányszor az ellenzék a drága pénzt és még drágább időt párttaktikából meddő vitákkal fecsérelte el; s ha ez alkalommal — daczára a rengeteg szóáradatnak és haladéknak — a belügyi tárcza költségvetési vitájának szokatlan elnyulásában sem czélzatosságot nem találunk, sem a hosszu vitát hiábavalónak nem tartjuk, azt annak lefolyása eléggé igazolja.

A költségvetési vita, különösen a belügyi tárcza költségvetésének tárgyalása egyébként, honi szokás szerint, egy óriási országos nagymosás, a melyen mindenki előhozakodik a maga szennyesével. Sok ráfogás, méltatlan támadás, ferdités mocskolja a szapuló vizét, de tagadhatatlan másrészt, hogy sok visszaélés, mulasztás, mely a bürokratizmus rostáján észrevétlenül keresztül esik, jut a miniszter közvetlen tudomására; azonkivül ez jóformán azon egyedüli alkalom, ahol mindenki mindenben érvényesitheti konzultativ hozzájárulását a közviszonyok szanálásához, s egy budget-vita szóáradata nem vonul el a közügyek mezejéről anélkül, hogy termékenyitő iszapot ne hagyjon vissza, hahogy — hasonlatunkat tovább füzve — nivója megüti a kellő szinvonalat.

És tagadhatatlan, a mostan lefolyt vita megfelelt ezen kellékeknek ugy tartalma, mint tisztességes, mérsékelt hangja által. Azonban éppen ezen vitának nem ez adja meg valódi jelentőségét, hanem az ezen vitából meritett s az egész ország közvéleményét megnyugtatólag átható azon meggyőződés, hogy Magyarország közigazgatását a válságig bonyolult jelen társadalmi, közegészségügyi és politikai viszonyai között munkabiróbb, avatottabb és — a szó valódi értelmében — liberálisabb ember kezére alig lehetett volna bizni, mint a mostani belügyminiszterére. Igazi exámen volt ez a két heti vita Hieronymi Károly belügyminiszterre nézve, s az egész ország tapsol a fényes eredményhez.

Pedig ugyancsak bizalmatlan és mindenképen buktatni akaró czenzorai voltak. Mindjárt az első napon, a vita kezdetén igy aposztrofálta őt az első szónok, a szájas Horváth Gyula: *„Szerencsétlen dolognak tartom, hogy midőn közigazgatásunk reformálása áll a küszöbön, a belügyminiszterség oly embernek jutott, a kinek a tehetsége kiváló, a tudása imponáló, de a közigazgatással soha sem foglalkozott."* És mintha csak ezen bizalmatlanság beigazolása lett volna az egész vita alatt a czélja, felelőssé tették őt minden előző és követő kollegáinak mulasztásáért, követeltek tőle fontos és hosszas tanulmányokat illető kérdésekben részletes programmot, mintha egész életén csak ezekkel az aktuálissá lett kérdésekkel foglalkozott volna; hely-, személy- és tárgyismeretet kivántak a legfelsőbb községi hatóság viselt dolgaitól kezdve egész Budapest főváros ügykezeléseig, mintha gyermekkorától fogva a belügyi resszortban élt és nevelkedett volna. És a rendkivüli ember helyt állott, és egy-egy beszédjével jobban körül sánczolta pozicióját és több kinzisztencziát szerzett az egész kormánynak, mint a mennyit az agyarkodó habarékpárt és a sajtója fennállása óta ronthatott azon.

Már a vitának második napján tartott nagyszabásu programmbeszédjével eloszlatott minden animozitást, mely a személye ellen itt-ott lappangott, s csak kitörésre várt; azonkivül olyan mederbe terelte a vitát és oly szinvonalra emelte, a melyen mindvégig megmaradt. E programmja a közigazgatási reform legközelebbi köreit érintette, s oly akczió keretében mozgott, mely nem a mai közigazgatásszervezet megbontásával kezdődik, hanem olyreformokkal, melyek mig egyrészt a magán- és közjogok garanczíáit szolgáltatják, másrészt szükségesek és hasznosak ma is, és beilleszthetők minden rendszer keretébe.

Ilyenek a közigazgatási biróság behozása, a fegyelmi törvények reviziója és a községek rendezése.

Nem kevésbé megnyugtatóan hatott azon tájékozottság, melyet elhanyagolt közegészségügyünk orvoslása körül tanusitott. Kétséget kizárólag igazolta, hogy nemcsak a bajokat ismeri, hanem a legczélravezetőbb eszközöket is, melyeket alkalmaznia kell.

A pozsonyi kör ügyében adott felvilágositásai ugy mutatták őt be, mint a szabad közszellem fejlődésének őszinte barátját, és ez nagy beajánlás egy oly férfiunál, ki az autonomikus magyar közigazgatást szabályozni van hivatva, anélkül, hogy azt a bürokratizmus prokrusztes ágyába szoritsa.

Es az önmagával s hivatásával tisztában levő férfiu szinte fölmelegitette a parlamentet és országot azon természetes önbizalmával, melylyel a jövőbe tekint; ugy dolgozik, ugy tervez, mintha az évezredes mulasztásokat mind ő neki egy magának kellene pótolnia. Biztató kedvteléssel hallgatta a ház az ő igéreteit, fogadkozásait, csak a hivataléhes Apponyigárda csinált hozzá fanyar képet, és Beöthy Ákos szörnyen elárulta magát, midőn a miniszternek egy hosszabb időre terjedő vállalkozását hallván, oda kiáltott neki: »Ha ugyan akkor még miniszter lesz«! Hát igen természetesen csak akkor; de reméljük, hogy a magyarok istene helyén tartja őt és meghallgatja a magyar nép azt az őszinte üdvkivánatát, hogy: Eljen Hieronymi Károly belügyminiszter!

Belföld.

A tisztviselői fizetések.

A pénzügyi bizottság jelentését az állami tisztviselők fizetésének szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyában valószinüleg szombaton terjesztik a képviselőház elé. A házban értesülünk szerint a javaslat a kormány kivánságának megfelelőleg a költségvetési vita félbeszakitásával a kereskedelmi tárcza költségvetésének letárgyalása után kerül napirendre.

A biróí szervezet módositása.

A sommás eljárásra vonatkozó törvényjavaslat életbeleptetésével kapcsolatban az igazságügyminiszter, mint halljuk, novelláris javaslatot szándékozik benyujtani azon módositások tárgyában, melyek a sommás eljárás folytán a biróí szervezetben szükségeseknek mutatkoznak.

Megrendelt hazudozások.

— Állandó rovat. —

Arad, január 27.

A „Pesti Napló" és a „Budapesti Hirlap" válsághirek gyártásával mulattatják olvasóikat már hetek óta. Ezek mind Kaas Ivortól kerülnek ki, a ki nagy mester egy-egy kósza hirre alapitott kombináczió összeállitásában. Igy buktatta Tisza Kálmánt is a hetvenes évek végén, s álló három esztendeig majd minden nap Tisza bukásáról irt vezérczikket, mig végre a lap előfizetői elpárologtak, s az Athaeneum igazgató tanácsa utasitotta a „Napló" szerkesztőjét, hogy hagyjon fel az örökös Tisza-czikkekkel, mert a lap közönsége zugolódik a lap egyhangusága miatt.

Bámulatos, hogy ezek a válság-gyártó lapok mennyire tudják a király legtitkosabb szándékait is, sőt nyilatkozatait néha szó szerint idézik.

Legujabb találmányuk az, hogy Szapáryt konspiráltatják a Wekerle-kormány

ellen, s abban reménykednek, hogy Szapáry csupa bosszuból előkésziti most az Apponyi utját, s igyekszik megnyerni a király jóindulatát Apponyi iránt. Igen, mert érzik és tudják, hogy nehéz, illetve lehetetlen munka ő Felségénél hangulatot ébreszteni Apponyi posszibilitására nézve.

Hát csak folytassák a merész kombinációkat, a mig a közönség ezek iránt is elfásul és látni fogja, hogy komédia, a mit üznek.

A kirváj-poézis és Apponyi.

Arad, január 27.

A szentelt ponyvára napról-napra több és érdekesebb „népies" müvek kerülnek, melyek valamennyiének alaptypusa bizonyos vaskos pikantéria, a mit az istentelen sajtó „trágárságnak" minősit ugyan, de miként az alábbi szemelvényekből ki fog tünni — teljesen alaptalanul.

A „Nemzet" tegnapi száma ismertet egy ilyen szentelt-ponyva terméket „Ultramontán virágok" czimen, melyben az a legérdekesebb, hogy a hires Apponyi van benne mint az ultramontanizmus bajnoka dicsőitve, bizonyára több jog- és igazsággal, mint a mennyivel a habarékpárti sajtó őt még nem régiben a „szabadelvüség" apostolául hirdette.

Magyarázatul csak annyit tartunk szükségesnek megjegyezni, hogy a „porsári ágyasság" alatt az ultramontán elmésség a polgári házasságot érti.

A gyönyörü versekből idézünk nehányat olyat, melyet — hogy a „Nemzet" szavaival éljünk — lapunk hatósági lefoglalásának megkoczkáztatása nélkül kiadhatunk.

Igaza van Apponyinak,
Hogy honunk a külhoniak
Összes házi szemétjének
Lerakodó helyévé lett —
Igaz Apponyi,

Mert a mit már ők kivernek,
Mint szemetet kisepernek,
A porsári ágyas zsákot
Ti nyakunkra rakodjátok,
Dicső Apponyi.

De nehogy azzal vádoltassunk, mintha a politikai momentum mellett az esztetikait negligáljuk, ime idézünk elő ez irányban is pár szemelvényt:

Kik behozni akarjátok
A porsári ágyasságot,
Hallgassátok, a nép itél:
Jobb állat is párjával él,
Csak bestia vál és cserél
Nem kell bestia!

Szentség kell, vagy szenttelenség?
Feleség vagy fertelemség?
Oltár előtt vagy fa alatt?
Lepipálunk vad szamarak,
Polgárházalók!

A porsári ágyassággal,
Pokolpárti párjassággal
Nép-hon-hitünk dől romokba!
Veszszünk-e hát a pokolba?
Veszszen az ördög!

Eztán lesz csak a jó világ,
A porsári ágy a mit ád,
Egy-két napig élünk vele,
Aztán egye meg a fene!
Dinom dánom haj!

Veszünk asszonyt akárhányat,
Egy ujunkra száz is támad,
Ha megunjuk, félre vele,
Egye meg a fészkes fene!
Dinom dánom haj!

A jóizü kirváj-poezis e remekeinek bemutatását a „Nemzet" következő figyelemre méltó és — fájdalom — nagyon is igaz megjegyzésekkel kiséri:

„A heczczkápláni trágár prózát, mely, csoda, hogy az Isten házának falaira festett szentek arczát szégyenpirba nem boritja s mely indokolttá teszi, hogy az oltárképeken lesütött szemmel van ábrázolva a szeplőtlen szüz anya — már régebben ismerjük.

Ma ismerkedtünk meg az ultramontán szépirodalom másik nagy müfajával, a verssel.

Elismerjük, hogy ez tökéletesen ugyanazon a szinvonalon áll, amelyen a próza. Semmivel sem rosszabb annál és épen azt a szellemet, azt a „hitbuzgóságot" és azt az erkölcsösséget leheli, amely a polgári házasság s a szabad lvüség ellen szitkozódó szent beszédekből árad ki.

Hogy ki az a jeles ultramontán lirikus, akinek tonzurája alatt az az önizgató véna incselkedik, melynek fejcsóváltató bugyogását a kezünknél lévő kis nyomtatott füzetben nem minden undor nélkül szemléljük — titok előttünk. Hogy azonban a füzet „megszerezhető több példányban egyes jobb lapáltal" — azt az ultramontán költészet eme virágos kertjében mint tájékoztatást olvassuk.

Vajjon, melyek lehetnek azok a jobb lapok? Mi és kollégáink a szabadelvüség, vagy akárcsak a tiszta gondolkozás, a jó érzés és a tisztességes izlés szolgálatában, azok közé semmi esetre sem tartozunk.

Ha azonban a teljes füzet általunk nem is szerezhető meg, megszerezzük olvasóinknak azt a müélvezetet, hogy nehány mutatványt nyujtunk nekik az ultramontán versirodalom virágaiból. Eleve is kijelentjük azonban, hogy a legbotrányosabb dalokat nem mutathatjuk be. Végre is, lapunk asszony, vagy gyermek kezébe is kerülhet s ezek ártatlan fantáziáját s amazok szemérmét kimélni kell. Igazán, még a nyomdánk szurtos kis szedőgyerekeire való tekintet is megfoszt bennünket attól a lehetőségtől, hogy az ultramontán dalok több mint „Zolai" részéről is fogalmat nyujtsunk olvasóinknak."

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny" eredeti tudósitása. —

— január 27.

Kezdete d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Jegyzők: Josipovich Géza, Schóber Ernő, Horváth Adám.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Lukács Béla, Josipovich Imre.

Felolvasták és hitelesitették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a beérkezett kérvényeket, amelyeket kiadtak az illető bizottságoknak.

Ezután megejtették a választásokat a bizottságok hiányzó tagjaira. Az eredményt az ülés további folyamán fogják kihirdetni.

Következett

a költségvetés

részletes tárgyalásának folytatása. A posta- és távirda-tételnél

Lukács Gyula kifogásolja, hogy a kormány egyébbel sem törődik, minthogy a törvény megröviditésével mentől nagyobb hasznot huzni, ugy a postai mint a távirdai intézményből. Számos példát hoz fel, amelyekkel mind ez állitásait igazoltaknak hiszi. De ez nem az utolsó panasza. Fontosabb ennél, hogy a lehető legdrágább szállitás mellett maga a szállitás olyan lassu, hogy annál lassubbat képzelni nem lehet, nem is szólva olyan helységekről, melyek nem fekszenek vasutmentén. Vannak panaszai a postahivatalok ellen is, amelyek a külföldön sehol sem található rosszakaratot hamisitják az által, hogy a czimzetteknek nem járnak utána, hanem egyszerüen nem kézbesitik a leveleket, vagy ujságokat s még jó szerencse, ha „meghalt" vagy „ismeretlen" indokolással a küldeményeket vissza származtatják. Kéri az állapotok renoválását. (Helyeslés a szélsőbal felől.)

Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter mindenekelőtt igaztalannak mondja Lukács Gyula kritikáját, mert elismert tény, hogy ugy a posta, mint a távirda fejlődik, még pedig nagyon szépen. Ha visszaérkezik egy és más levél, az nem csoda, ha évenként 29 millió levelet közvetit a posta. A posták kevés számát is fölpanaszolta, hogy kevés a posta. Azt csak nem kivánja, hogy olyan postákat is fenntartsanak, a melyek évente 40 frtot alig jövedelmeztek. De beszüntetés sehol sem esik meg anélkül, hogy az odavaló embereket meg ne hallgassák. Különben pedig azt csak nem fogja kivánni senki sem, hogy 800—900 fönyi lakosságu falvakban postahivatalt állitsanak. A vádakra nézve pedig kijelenti, hogy szolgáljon konkrét adatokkal bárki, ő a megfelelő intézkedéseket megteszi. (Helyeslés jobbfelől.)

A tételt megszavazták.

A postatakarékpénztárnál

Zichy Nándor gróf kifogásolja, hogy nálunk a postatakarékpénztárak nem tudnak prosperálni és terjedni ugy, mint a külföldön.

A tételt megszavazták.

Az államvasutak tételénél

Pázmándy Dénes amiatt panaszkodik, hogy a személyforgalom nagy emelkedése daczára a közönséget még mindig nem részesitik a megfelelő kényelemben.

Horváth Béla egynémely vasuti anomaliát hoz fel, amelyek az utazó közönség érdekeit sértik. Ilyenül hozza fel az esztergom-nánai vonalat és menetrendet.

Lukács Béla miniszter: Már a pénzügyi bizottságban kijelentette, hogy az elmondottakat ismeri s a bajokon töle telhetőleg segi-

TÁRCZA

— Január 28. —

Töredékes gondolatok.

— Közli: **Máday Mátyás.** —

II.

Nyugalom — üditő ital az aggkornak, ellenben méreg az ifjuságnak.

Akihez a gyermekek r gaszkodnak, annak gyermeki szive van, s róla nem is szokás rosszat feltételezni.

Háziasság! Te szép esti csillag! Nem ragyogsz te nekünk, csak mikor ifjuságunk égető napja a szenvedélyek tengerében elmerült. Hanem akkor gyönyörüen ragyogsz minden kunyhónak, melyben egy jó pár ember lakik.

Aki kenyerét nyugalommal akarja megenni, az legjobban cselekszik, ha nem törődik másokkal, ha mindjárt tejökön tánczolnának is.

Gazdálkodni és becsületünket megóvni, ez egyike a legjobb kapitálisoknak.

A fiatal lány gyakran egy pár könyet hullat, ha nem akarják kedveséhez nőül adni. Utána pedig, ha mégis oda adták, rendesen könyzápor közt gondol szülői bölcseségére.

A ki jóakarókat szerez magának, az bennük esernyővel bir rossz időben és gyujtóüveggel, mikor a szerencse sugarait akarja magára gyüjteni.

A hütelen nő szégyenfoltja nemének és neki megbocsátani annyi, mint szégyenében megosztozni.

A fecsegő ember valódi fürészmalom; a mi foga alá kerül, azt mind összeaprítja.

A rossz hir olyan, mint a rés runa. Egyikkel sem lehet jó társaságban megjelenni.

A másoktól megcsodált férfiu nejének kebelét büszkeség tölti el s valódi élvet ad neki. Mikor mások csak távolból köszöntik őt és ünnepi tisztelet mellett közelgnek feléje, akkor a nő elragadtatva gondolja: én az ő kebelén nyugszom!

Az apák döre tettei veszvék a fiák számára. Evszázadok előtt voltak már meg ugyanazon hajlamok és szenvedélyek, a melyek szemeink előtt játszák szerepeiket. Onnan van az, hogy minden időben mindig csak ugyan egyforma balgatag tetteket láthatunk.

Rendszerint reszketünk, mikor az első lépést kell tenni a szerelemben. Pedig nem attól függ a siker, hogy teszünk-e lépést vagy nem; hanem attól: miként?

A természet nem fukar nagyférfiak nevelésében, hanem csak takarékos. Szükség esetén hirtelen itt teremnek köztünk.

A férfinak egyetlen percz kell csak, hogy üstöknél fogva az alkalmat, hirtelen örök hirnévre tesz szert. A nőnek meg egész egy élet kell ahhoz, hogy észre vegyék nagy lelkét, mely hirt biztosit nevének a késő kor előtt.

A jelen bajok számtalan jajjal töltik el a levegőt, mig a multakra való emlékezés csak sóhajt okoz.

A lármás emberek rendesen ostoba fők; de hát az ostobaság is imponál, ha érti a lármát csapni.

A természetes halál tökéletesen hasonlit a szinpadi halálhoz. A néző sir, mig a sziuész nyugodtan távozik, ha a függöny legördül s megelégszik, ha szerepét elismeréssel játszotta.

Hol a szerencse? Soha sincs állásodban, ha nincsen szivedben.

A szerelem szemén hályoggal születik. Amig fiatal, nem lehet operálni, később pedig magától is lehull — a hályog.

A hölgyek fiatal korukban szemlesütve fogadják az udvarlást, mig öreg napjaikban ugyancsak tágra nyitják szemöket, ha mások szerelmeskednek előttük.

Jegyezd meg leányka: nem becsületes udvarló az, ki az apa lépteitől megijed.

teni fog. Előre is kijelenti, hogy a zona dijszabást a maga egészében fenntartja, mert azt ugy közgazdasági, mint pénzügyi szempontból teljesen kielégitőnek tartja. A miniszter gondoskodott kocsi beszerzésről. Másodsorban gondoskodása oda irányul, hogy a távolsági forgalom teljesen] elkülönittessék a szomszédos forgalomtól. Akként kivánsegiteni, hogy jó menetü személyvonatokat fog járatni a gyorsvonatok helyett a közeli forgalomban, és a maga részéről is oda igyekszik, hogy a helyi forgalmat külön válaszsza a közeli forgalomtól. Különösen pedig a főváros környékén fog életbe léptetni a gyorsvonatokkal teljesen egyenlő gyorsaságu vonatokat, (Zajos helyeslés) s tekintettel a nyaraló közönségre, már a nyári menetrendben gondoskodni fog erről. (Helyeslés.) Elismeri, hogy vonatkésések előfordulnak. De tekintettel kell lennünk az elemi viszonyokra, a melyekkel a vasutnak küzdenie kell. (Ugy van! Ugy van! mindenfelől.) Bujanovicscsal szemben megjegyzi, hogy a nagyobb szállitások olcsóbbsága olyan elv. mely az egész világon megvan. A magasabb tarifákat különben, kivált a darab-áruknál ott alkalmazzák, a hol a kezelési költségek is tetemesek, Az, hogy minden egyes darabnál, dijmérséklést adjanak, a dijszabás oly felforgatására vezetne, a melynek az állam vallaná kárát. Kijelenti, hogy a kisebb mennyiségben való szállitást maga is drágálja, de hogy a mérséklés által okozható csökkenés miként pótolható ki, az hosszas tanulmányozást igényel.

A tételt elfogadták.

A magyar államvasutak tételénél **Ugron** Gábor és **Polonyi** Géza szóltak röviden.

A vita bezáratván,

Lukács Béla miniszter: Osztja Ugron nézetét, hogy a dijszabás nem elég egyszerü. Gondoskodott róla, hogy egyszerü és világos s a laikus közönségnek is érthető dijszabás bocsáttassék közre. Gondoskodott a miniszter, hogy a csatlakozások a főváros felé terelt essenek.

A tételt elfogadták.

A zálogházak tételénél

Várady Károly: Tulságos nagynak tartja a zálogházak kamatlábát. Kiváltképen a munkások sinylik a zálogokat. Ajánlja a továbbá a miniszter figyelmébe a munkás betegsegélyzés ügyeit.

A vita bezáratván,

Lukács Béla miniszter: Konstatálja, hogy a kamatláb 12 százalékról már leszállittatott 9 százalékra. Ez pedig, ha tekintetbe veszszük azok kezelési költségeit, nem drága. A közvetités pedig nem magas. Foglalkozik a miniszter a zálogházak deczentralisálásával. A vidéki zálogházakat illetve a törvényhatóságok gyakorolják az ellenőrzést. A munkás betegsegélyző ügyet illetőleg megjegyzi, hogy a betegsegélyző pénztárak müködnek, de szorosan a törvény határán belül.

A tételt elfogadták.

Simalovszky Valér: Igen kivánatos volna, ha az átalános vita rövid ideig tartana s a részletes tételeknél történnék felszólalás. A statistikát rendkivül fontosnak tartja, azért, hogy minden közgazdasági kérdésben helyes itéletet alkothassunk. A kivándorlásról nincsenek megbizható adataink, de konstatálja, hogy a felvidéken és Erdélyben vannak megyék, a hol a létszaporulat teljesen elveszett a kivándorlás következtében. 1892-ben 21,000 ember vándorlott ki. Rá kell jönnünk arra, hogy paralisálni kell a kivándorlást. Sokat szóltak a kivándorlásról ellene, mellette. Meg kell akadályozni a kivándorlást, de nem külső, hanem belső eszközökkel. Lukács Béla megigérte, hogy elődjétől kezdeményezett s a kivándorlás megakadályozását czélzó intézkedéseket folytatni fogja.

Az ülés végéről távirati rovatunkban aduuk tudósitást.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 767.7 mm., délután 2 órakor 767.0 mm. **Hőmérsék**: reghel 7 órakor C° — 4.7, délután 2 órakor C° — 3.3. **Szél iránya és ereje**: reggel 7 órakor K. 2, délután 2 órakor EN. 3. **Felhőzet**: reggel borult, délután borult. **Csapadék** az utóbbi 24 órában: 1 miliméter hó.

Az iparhatósági megbizottak jelentése.

— Az 1892. év folyamán megszemlélt gyárakról. —

(Folytatás.)

9. A „Széchenyi" gőzmalom gondos és lelkiismeretes vezetés alatt áll. A munkásokról rendes munkásjegyzék vezettetik, a munkások munkarend szerint dolgoznak és valamennyien tagjai a helybeli ker. pénztárnak. A gyárban levő felvonók a legkifogástalanabbul kezeltetnek s a fennálló követelményeknek teljesen megfelelnek.

10. Az aradi légszeszgyár pontosan vezettetik, a munkások munkarend szerint dolgoznak s megbetegedés esetén a helybeli ker. pénztár által lesznek segélyezve. Bérlevonások nem eszközöltetnek s a gyárnál csak felnőttek alkalmaztatnak.

11. Solymos testvérek érczöntő gyárában a munkásokról rendes jegyzék vezettetik s a munkások a hatóság által láttamozott mnnkarend szerint dolgoznak. Bérlevonások nem történnek, bennlakó munkások nincsenek. Betegség esetén a testületi betegsegélyző pénztár által lesznek segélyezve.

12. Hendl Ödön érczöntő és gépjavitó gyárában a gyárkezelés a törvény követelményei szerint történik. A munkásokról rendes jegyzék vezettetik, a hatóság által láttamozott munkarend szerint dolgoznak, 12 éven aluli munkások nem alkalmaztatnak, bérlevonások nem történnek s valamennyi munkás tagja az ipartestületi betegsegélyző pénztárnak.

13. Weitzer János és részvénytársai vaggon- és gépgyára, mint egyike a legnagyobb kiterjedéssel biró iparvállalatnak, — minden tekintetben kifogástalanul vezettetik. A munkásokról rendes jegyzék vezettetik, a munkások a hatóság által láttamozott munkarend szerint dolgoznak. Bérlevonások csakis a ker. betegsegélyző pénztár részére fizetendő járulékok czimén történnek. Tüzbiztonsági szempontból a legkiterjedtebb óvintézkedések állanak fenn — ugyszintén balesetek esetére is a kellő orvosi szerekről gondoskodva van. A gyár telepén munkás lakok nincsenek. Baleset a lefolyt évben két izben fordult elő, s mindkettő jelentéktelen sérüléssel.

14. Wiedermann Vilmos érczöntő gyárában a hatóság által láttamozott munkarend szerint dolgoznak. 12 éven aluli gyermekek nem foglalkoztatnak s bérlevonások csakis a betegsegélyző pénztárba fizetendő járulékok czimén történnek.

15. Weisz Mór és fiai czukorka-, eczet- és liqueur- gyára a vizsgáló megbizottak által kellő rendben találtatott, a gyárban munkásjegyzék vezettetik s a munkások a hatóság által láttamozott munkarend szerint dolgoznak, 12 éven aluli gyermekek nem alkalmaztatnak s bérlevonások csakis a betegsegélyző pénztárba fizetendő járulékok czimén történnek.

(Vége következik.)

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 28. —

Száraz.
Köd.
Fagy.

Az

„ARADI KÖZLÖNY"

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre	24 korona	=	12 frt — kr
Fél évre	12 korona	=	6 frt — kr.
Negyed évre	6 korona	=	3 frt — kr.
Egy hóra	2 korona	=	1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre	28 korona — fillér	=	14 frt — kr.
Fél évre	14 korona — fillér	=	7 frt — kr.
Negyed évre	7 korona — fillér	=	3 frt 50 kr.
Egy hóra	2 korona 40 fillér	=	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr., vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb dijak az „ARADI KÖZLÖNY" kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság") küldendők, ugyszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság."

HIREK.

Január 28. Szombat. Róm. kath. naptár: Margit. — Protestáns naptár: Margit. — Izraelita naptár: Besalach. — Görög-keleti naptár (január 16.): Vas. sz. Péter. — A nap kél 7 óra 33 perczkor, nyugszik 4 óra 54 perczkor. **Kölcsey-Könyvtár** nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Január 29. Az aradi ügyvédi kamara közgyülése délelőtt 10 órakor.

Január 29. Kamarai tagválasztások a megyében.

Január 29. Az aradi kereskedelmi testület közgyülése délelőtt 11 órakor.

Január 29. Az aradi takarék- és segélyegylet közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 1. Nagy katonai hangverseny 7½ órakor este (Fehér Kereszt).

Február 2. Az aradi polgári jótékony-egylet közgyülése délelőtt ½10 órakor.

Február 2. Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyülése d. e. 10 órakor.

Február 2. A Kölcsey-Egyesület közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 5. A Széchenyi-gőzmalom közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 15. Az aradi járás hadkötelezeseinek sorshuzása.

— **A hivatalos lapból.** Ő császári és apostoli királyi Felsége: Albrecht, württembergi herczeg ő királyi fenségét, a 4. sz. dragonyosezred századosát, ezen ezredben őrnagygyá kinevezni és legkegyelmesebben megengedni méltóztatott: hogy Ferencz Salvator főherczeg ő cs. és kir. fensége, a 15. sz. dragonyosezred századosa, a részére adományozott württembergi királyi koronarend nagykeresztjét elfogadhassa és viselhesse.

— **Az aradi utczai csata emléke.** Az aradvárosi Kölcsey-egyesület kebeléből kiküldött kegyelet-bizottság tegnap délután 5 órakor tartotta ülését az aradi kereskedelmi és iparkamara helyiségében, melyen Sallay Béla dr elnökölt, a beteg Lukácsy Miklós kegyelet-bizottsági elnök helyett. Elnöklő Sallay Béla dr üdvözli a megjelenteket, s áttér a gyülés tárgyára, a február hó 8-án, az utczai harczban elesett honvédek emlékére rendezendő kegyeletes ünnepély programmjának megállapitására mihez a jelenvoltak szives hozzászólását kéri. Kovács Vincze eltekintve az eddig szokásban volt requiemektől, „Te Deum"-ot proponál, a bizottság azonban a régiben marad, miután a megváltoztatásra nincsen ok. A katafalk felállitásának megrendelésével s egyéb teendők végzésével, illetve a közbenjárással Sallay Béla dr bizatik meg. Az ünnepélyre vonatkozó meghivásokat Kovács külön meghivókon óhajtaná teljesiteni, mig Barabás Béla dr a hirlapi felhivás mellett foglal állást. A bizottság a meghivók szétküldését határozta. A városi közgyülésen pedig, mely az utczai harcz emléknapjával egybe esik, a kegyelet-bizottság felkérésére Barabás Béla dr fog felszólalni, hogy a napnak a köztörvényhatóság ülésén, jegyzőkönyvében is nyoma legyen. Majd Barabás Béla dr lépett fel egy életre való inditványnyal, mely valószinüleg visszhangra fog találni az illetékes forum előtt s mely inditvány keresztülvitele esetén a február 8-iki kegyeletes nap iránt felkeltené az érdeklődést az a körülmény, hogy a hely maga, hova kivonulnak, történelmi jelentőséggel birna. Az inditványt, melyet Barabás Béla szerkeszt meg, a kegyelet-bizottság köztörvényhatósági bizottsági tagjaival aláiratva fogják a közgyülés elé terjeszteni. Az óhaj az, hogy a névtelen honvédek holttestei a pusztulásnak induló ó temetőből az ujba helyeztessenek át, s a jelenleg a promonád végén álló siremlékkel födessék be, mely előkelőbb helyen ma u bolenmszerüleg emelkednék ki. Az ünnepélyek rendezésére szükséges alapot is rendezni óhajtván, a bizottság elhatározta, hogy az egyletekhez, pénzintézetekhez körlevelet fog intézni, melyben adakozásra kéri fel azokat, mi minden esetre szép alapot fog teremteni, melynek kamataiból a kegyeletes napok megünneplésére lehet forditani. A körlevél megszerkesztésével Kovács Vinczét bizták meg, mire az ülés véget ért.

— **A biretum.** Tegnap küldték szét az udvartól a február elsején tartandó nagy misére vonatkozó hivatalos értesitést. A mise után Ő felsége a Hofburg plébánia templomában ünnepélyesen fölteszi Vaszary Kolos her-

czegprimás és Galimberti apostoli nuntius fejére a bibornoki biretumot.

— **A távozó hadosztályparancsnokról.** Miért lépett vissza Nemecsics altábornagy oly hirtelen-váratlan? Ez a kérdés foglalkoztatja különösen a nagyváradi közvéleményt és érdekesen kommentálják az esetet. Egyes előkelő körökben határozottan rámutatnak arra az esetre, melylyel Nemecsics magára vonta a felsőbb hadügyi kormányzat neheztelését. A nyáron megült Szent-László ünnepek alkalmával ugyanis Schlauch Lőrincz püspök diszebédjén Nemecsics második tósztjában különösen kiemelte a közös hadseregben szolgáló magyar fiuk erényeit. — Erre Wolafka, állitólag Csáky Albin kérelmére, oda szólt Nemecsicshez, engedje meg, hogy a katonazene a Szózatot játszsza. Nemecsics megengedte és az egész társaság, József főherczeg fiaival, állva énekelte a Szózatot. Ez az eset mindenütt nagy megelégedést keltett, csak „odafenn“ nem. — Valószinübb a másik verzió, mely szerint etikett-kérdés miatt feszültség volt Waldstaedten hadtestparancsnok és Nemecsics közt. Az etikett-kérdés női hozzátartozóik miatt támadt. Az elsö verziót sokkal inkább beszélik. Nemecsics az egész polgárság meleg rokonszenvét viszi magával.

— **A Piufsich-féle sikasztás.** A pesti hazai takérékpénztár-egyesület igazgatósága — mint értesülünk — a február 5-ikén tartandó közgyülés elé azt a javaslatot fogja terjeszteni, hogy a Piufsich által elsikkasztott millióból fedezet nélkül maradt 700,000 forintot irják le.

— **Tévesztett nyom.** Az aradi postalopás ügyében tegnapelőtt felfedezett s helyesnek hitt nyom — tévesztett. Az a pénztszoró postaszolga ugyanis, aki a Moisztrovits-féle korcsmában lumpolt, nem a más pénzét verte el, hanem a maga 200 forintnyi örökségét. Lumpolása azért volt olyan elkeseredett, hogy még a rendőrrel is brudert ivott, mert előzőleg összeveszett az élete párjával. Bizony kár volt a szegény tatárnak örökölni.

— **Lonovics föispán marad.** A Szegedi Hiradó irja: Egyik aradi lap azzal a kacsával kedveskedett — télviz idején olvasóinak, hogy Lonovics József, Csanádvármegye föispánja már legközelebb beadja lemondását s fölmentetik állásától. Ez egész szenzácziós hir azonban közönséges hirlapi kacsa, mert mint illetékes körökből értesültünk, Csanádvármegye derék főispánjának gondolatjában sincs lemondani arról a föispáni székről, melyen 13 év óta kormányozza közbizalom és általános megelégedés mellett vármegyéjét.

— **Aradi fiu kettős párbaja.** Tegnapelőtt Krón Kálmán, aradi joghallgatónak egymásután két párbaja is akadt Budapesten. Előbb Fekete Imre állitólagos ügyvédjelölttel verekedett meg. Azután Gyuricsko Miklós joghallgatóval vivott, kivel nemzetiségi kérdés miatt szólalkozott össze. Krón mindkét ellenfelét megsebezte, mig ő maga teljesen sértetlen maradt. Fekete jobb kezén kapott mély vágást, mi örök emlékül szolgáland becses személyének, Gyuricsko pedig az arczán.

— **Áthelyezés.** Lavotta Albert temesvári királyi erdőfelügyelő, mint értesülünk, f. évi május havától saját kérelmére Zólyommegyébe helyeztetett át.

— **Hirek a szomszédból.** A szegedvárosi közgyülés tegnap délutáni ülésében a millennium megünneplésére vonatkozólag a következő határozatokat hozta: A város a harmadik egyetemnek Szegeden minél előbb való felállitására memorandumban felkéri a kormányt és erre a jelentékenyebb áldozatoktól sem riad vissza. Megiratja Szeged város monografiáját tizezer forintnyi tisztelet dijért. Kétszázezer forintért kulturpalotát épittet, melyben a városi muzeum, Somogyi-könyvtár és a Dugonics-társaság nyernek elhelyezést. Végül az egész várost behálózó állandó vizvezetéket kiépitteti.

— **Telepitési törvény.** A mint már jeleztük is, a földmivelési minisztérium kebelében a régóta igért telepitési törvényjavaslat elkészült s a minisztertanács hozzájárulván annak föelveihez, legközelebb tárgyalás végett a törvényhozás elé is fog kerülni. E javaslat intézkedései a magántelepitéseket az államiaktól megkülönbözteti. Magánszemélyek telepitésénél minden egyes esetben a minisztérium felhatalmazása szükséges. Minden egyes keletkezett községnek oly kiterjedésü helylyel kell birnia, mely alkalmas 150, mezőgazdasággal foglalkozó telepes befogadására. A község területének 5 százaléka meghagyandó nyilvános épületek, mint iskolák, templomok, községházainak épitésére, utczák és tereknek létesitésére, minden egyes telepesnek legalább 10—20 holdnyi terület biztositandó, a szerint a milyen a talaj minősége, de senki sem kaphat többet 50—80 holdnál. Ha a telepesek lakóházat akarnának épiteni, mely 400 frtnál drágább nem lehet, de az épitkezésre szükséges pénzzel nem rendelkeznének, a telepitést eszközlő birtokosnak az összeg előteremtéséről kell gondoskodnia. Ez összeg után a telepesektől 5 százaléknál többet követelni nem szabad. Az állam általi telepités eszközlése czéljából a földmivelési miniszternek 3 millió forintnyi tőke leend rendelkezésére bocsátva. De ezen összeg csakis telepitési czélokra, mint a földvételre vagy telepesek számára épitendő lakóház épitésére vagy talajjavitásokra forditható. Ezen összeg után a telepesek csak 4 százalékot lesznek kötelesek fizetni. A törlesztési quoták ugyancsak a telepitési összeg tőkéjéhez lesznek hozzácsatolandók. Ez uj javaslat csakis a mezögazdasághoz tartozó telepesek ügyéről szól.

— **Vonat által agyongázolt munkások.** Táviratban jelentik lapunknak, hogy Érd és Ercsi között a 15. és 16. számu őrházak között a gyorsvonat négy munkást halálra gázolt. A vizsgálatot és a hullák bonczolását a járásbiróság eszközli.

— **Birtokválozás.** A kanai (Torontál m.) 4000 holdas birtokot Montag M. és fia nagybirtokosok megvették báró Lipthaitól 400,000 frtért.

— **A dalmát trónkövetelő.** Mokrin község országos hirü volt birájáról, De Sorgó Antalról szól az ének, ki üres óráiban dalmát trónkövetelő, és amellett havonként egyszer-kétszer törzsvendég a szegedi Feketesas szállodában is, hol igen jó bort mérnek. A mokriniak büszkesége ugyanis, De Sorgó Antal, még a tavalyi választások előtt feljelentette Iszákovics Milánt, hogy az a választások alkalmával Valkány község elöljáróságának egy hamisitott adóbizonyitványa alapján felvétette magát a fővárosi választók közé. Sok hercze-hurcza támadt ebből. Az ezután történtek azonban megmutatták, hogy mindketten feleslegesen „buzgólkodtak“, mert mig egyrészt Iszákovics Milán a ugy sem lett honatya, másrészt meg De Sorgó is mind az elsőbiróság — mind a királyi tábla elutasitotta a feljelent[illegible] gó ekkor a kuriához fellebezet. [illegible]halom; a azonban a Sebestyén Mihály bpritja. [illegible] alapján a kuria is visszautasitotta. [illegible]y a mérges dalmata herczeg kénytelen m[illegible]gelégedni avval a sok „privat bosszantással“, melyekkel Iszákovicsot a per folyamán nem egyszer felborsolta.

— **A komikus, mint életmentő.** Kovács Mihályról, Krecsányi temesvár-pozsonyi magyar szintársulatának kedvelt komikusáról szól az ének, a ki ugyancsak vitézül viselte magát az Esztergom-Nána és Köbölkut közti vasuti szerencsétlenségnél. Kovács Mihály a szintársulat négy kóristájával együtt utazott a folyó hó 23-ról 24-re menő éjjelen Budapestről Pozsonyba. Ez a vonat tudvalevőleg beleütközött Esztergom-Nána és Köbölkut közt egy gyorstehervonatba és három kocsija teljesen szétzuzódott, a mozdonyvezető és fütője pedig sulyos sérülést szenvedett. Az egyik szétzuzódott kocsiban utazott Kovács Mihály szinész egy bécsi utazóval. A vészjelre rögtön felébredt, felrántotta a kupé ajtaját és kilökve a még alvó bécsi utazót, maga is leugrott a vonatról, oly ügyesen, hogy semmi baja sem történt. A bécsi utazó egy kissé megütötte magát, de azért nem győzött eléggé hálálkodni a derék életmentőnek, mikor látta, hogy a következő perczben megtörtént a katasztrófa és a kocsi, melyen utaztak, pozdorjává törött. A kóristák a vonat másik kocsiján utaztak és azok is csak kisebb sérülést szenvedtek Kovács Mihály és a négy kórista tegnap már Pozsonyba érkeztek, hol a szintársulat tagjai nagy örömmel üdvözölték veszélyben forgott kollegáikat.

— **A kéjutazás vége.** Waldek Ilka aradi leányasszony, a ki üres óráiban mükedvelő mosónö is, mosás végett összeszedte vagy három aradi uri ház fehérnémüit s azoknak egy részét eladta, a másik részét pedig Weisz Dávid télikabát-nyaraltató és óramosó intézetében helyezte el lehető előnyös feltételek mellett. Az igy szerzett pénzen azután elzónázott Aradról s kéjutazást tett a rendőrség előtt ismeretlen helyeken. Tegnap volt vége az egy havi kéjutazásnak s a leányasszony hazaérkezett. A vasutnál tárt kelepczével, ünnepélyesen fogadta a rendőrség s bekisérte a torony alá, a honnan át fogják kisérni a vizsgálóbiróhoz, hogy legyen hol kipihenni a kéjutazás fáradalmait.

— **Felöltözött leányok.** Szántó Aranka és Mária, a rendőrség előtt előnyösen ismert jeles aradi testvérpár, fázott. Közös akarattal elhatározták, hogy ki fognak ruházkodni a Mari gazdaasszonyának a ruhaszekrényéből. S ugy lön. Az urnö nem volt otthon, a két testvér a szobába hatolt s ott mindenikük magára öltött 3—3 rendbeli ruhát. Ezzel, mint a kik jól végezték a dolgukat, hazamentek. A káros tegnap vette észre a lopást, jelentést tett a rendőrségnél, mely nyomban levetkeztette és le is tartóztatta a két felöltözött leányt.

— **A jégről.** (Ellesett párbeszédek.) — Tudja-e, kedves F. ur, hogy nagyon veszedelmes valami önnel együtt korcsolyázni.

— Nos, és ugyan miért?

— Mert ön azok közzé tartozik, akik mindig valami — hamis bukásra spekulálnak.

A kis Gizuska monológja korcsolyázás közben:

— Ah, istenem, csak most látom, hogy mennyire szeretem azt a Bélát! . . . A fokmérő 15 fokot mutat a fagypont alatt és ő még sem hagy hidegen!

Két ficsur diskurál:

— Barátom, ideje, hogy megkomolyodjam: ma-holnap harmincz esztendős leszek. . .

— En is. . .

— Valamihez kellene fognunk. . .

— Igazad van, azt hiszem, elég volt a szerelemből, meg kellene — házasodnunk!

— **Pályázatok.** A szabadkai törvényszéknél birói áll. 2 hét alatt. Az aradi ügyészségnél alügyészi áll. febr. 7. Az aranyos-maróthi járásbiróságnál segéd szolgai áll. 4 hét alatt. A m. kir. kincstári jogügyi igazgatóságnál hivatalszolgai áll. 30 nap alatt.

— **Apró hirek. Baleset.** Tegnap délben a Kápolna-utczában egy ismeretlen 60—65 éves nő eszméletlenül összeesett. Az első orvosi segélyt Öttvös Dániel dr kerületi orvos nyujtotta, a ki a beteg nőt beszállittatta a közkórházba, hol még eszméletlenül fekszik. **Elmarad a tanácsülés.** Aradváros tanácsának mai ülése a polgármester távolléte miatt hétfőn délelőtt 10 órára halasztatott. **Kötelken** egy Abonyi Mari nevü [illegible] tizenkilencz éves leány e hó 21-én, megfojtotta ujszülött gyermekét. A gyilkos anyát letartóztatták. — **Temesváron** egy Soós József nevü hétéves kis fiu szülei távollétében oly közel ment a kályhához, hogy a ruhája meggyult. A szerencsétlen gyermek ugy összeégett, hogy néhány órai kinlódás után meghalt. — **Tisza-Füreden** Mohácsi József cseléd és Kovács Józsefné munkásnő e hó 22-én széngázmérgezés következtében meghalt. — **Strebina** községben, Teplicz mellett, Vlassák gazdász házában egy gazolinnal telt lámpa e hó 25-én felrobbant, minek következtében tüz támadt. Négy gyermek a lángokban lelte halálát, többen sulyosan megsérültek.

Egyletek, Társulatok.

— **Kaszinó-ülés.** Az aradi kaszinó választmánya f. hó 29-én, vasárnap délelőtt

11 órakor a szokott helyiségben ülést tart, melyre a tagok e helyen is figyelmeztetnek.

— **Az aradvidéki tanitóegylet vitaköre** ma tartja meg ülését a Templom-utcza B) fiuiskola V. osztályában délután fél 5 órakor. Tárgyak: 1. A szünidő beosztása, előadja: Szilágyi Gy. ur. 2. Az első oszt, teljes vezérkönyve, ismerteti: Czeiler G. k. a. E gyülésre az egylet tagjait és a tanügybarátokat meghivja az elnökség.

Mulatságok.

Farsangi naptár:

Január 28. Az állami tanitónövendékek piknikje (Krispin-terem).

Január 31. Tiszti estély a várban (férfi estély).

Február 4. Hadászok tánczestélye (Nagy Lajos).

Február 4. A szegénytanulókat segélyző e ylet tombolával egybekötött tánczestélye (Fehér Kereszt).

Február 4. Vasuti tisztviselők zártkörü tánczvigalma (Indóház).

Február 5. A könyvnyomdászok bálja (Fehér Kereszt).

Február 11. Somogyiné iskolájának tánczpróbája (Krispin-terem).

Február 14. Tiszti estély a várban.

Márczius 4. Az arad-csanádi egyesült vasutak mühelyszemélyzetének tánczmulatsága (Fehér Kereszt).

— **A jószivek fáradozása**. A szegény tanulók segélyezése czéljából február 4-én megtartandó tánczestély impozáns rendezésében fáradhatatlanul igyekeznek városunk nemesen érző urhölgyei, urnői és urai, miért is annak fényes sikereire a legszebb remények kecsegteének. Megvagyunk győződve, hogy a nagy közönség örömmel teszi le a filléreit azon oltárra, honnét a jótékonyság ragyogó és melegitő sugarai áradnak szét. Hogy milyen élvezetes estély lesz ez, ime tekintsünk csak a következő sorokra.

Az urnákhoz megválasztattak: Andrényi Károlyné, Csikós Lajosné, Deutsch Gyuláné, Fényes Kálmánné, Frieáeisz Miklósné, Enyetér Ferenczné, Herzné-Pollák Helén, Lamberger Lajosné, Mayer Miksáné, Neumann Dánielné, Robitsek Agostonné, Sallai Béláné, Wadowszky Gusztávné, Müller Károlyné urnök.

A megnyert tárgyak kiosztásához megválasztattak: Andrényi Elza, Baross Boriska, Bartha Helén, Böhm Laura, Bing Aranka, Avarffy Sárika, Cziffra Ilona, Boros Janka, Domonkos Janka, Dániel Gábris, Fábián Ella, Glatz Malvin, Háss Hermin, Kövér Mártha, Kövér Erzsike, Krejczi Miczi, Krispin Ilona, Kristyóry Mariska, Péterffy Sárika, Leopold Rezsin, Rimanóczy Erzsi, Rozsnyai Jolán, Rónai Dóra, Purgly Ilona, Pohl Ilona, Simay Gábris, Simon Karolin, Spitzer Paula, Steinitzer Luiza, Verbos Milcsi urhölgyek, Ortutay Gyuláné, Purgly Lajosné, Simay Edéné, Vörös Vidorné urnök, Barabás Béla dr, Friebeisz Miklós, Müller Károly, Kosztolányi Imre, Kell Lipót, Urbán Iván, Rosenberg Miksa urak.

— **A tanitójelöltek piknikje**. Ma este lesz az aradi állami tanitóképezdészek piknikje a Krispin-féle teremben, melyen számos előkelő család jelenik meg. E bál a farsangnak legsikerültebb estjei közé tartozott hosszu éveken át, annyival is inkább, miután a szokásos etikétől eltekintve inkább családias jelleggel bir. A rendező bizottság, élén Bérczy Lajos, rendezővel, mindent elkövet a siker érdekében, s fáradságunk valószinüleg nem is lesz eredménytelen.

— **A vasuti tisztviselők** második mulatsága, mely siker és kedélyesség dolgában bizonyára nem marad az első mögött, február 4-én folyik le az indóház éttermében. A meghivókat a napokban küldi szét a rendezőség.

— **Tánczvigalom Mácsán**. Mácsán ma tartják meg azon zártkörü tánczestélyt, melynek tiszta jövedelme az épitendő róm. kath. templom alapjára fog forditattni. A templomépitő bizottság minden lehetőt elkövet a legnagyobb tapintattal, hogy sikerüljön e jótékony mulatság.

Szinház.

A szinház müsora:

Január 28. (Szombat) Parasztbecsület, opera; Egy agglegény, vig monológ Káldy Gyula drtól; Végrehajtó, dramolett.

Január 29. (Vasárnap) Délután félárakkal Orpheus az alvilágban, operette; este bérletben Piros bugyellaris, népszinmü.

Antigone.

— Január 27. —

Hosszas küzdelem, sikertelen próbák után végre szinre került az aradi szinpadon Sophokles remek tragoediája, Antigone. Nagy apparatussal ment az előadásnak a direkczió, mi a várt erkölcsi eredményre is vezetett. Nem nagy, de intelligens közönség nézte végig a tegnapi bemutatót, mely feszült figyelemmel nézte az előadókat, kiz rajta voltak a sikeren, s ha ez nem is volt teljes, a saját magukra való tekintetből meg lehetnek vele elégedve.

A szinpad berendezése egészen görögminta szerint volt felállitva. A karok lenn, a magánszereplők a felső szinpadon játszottak. De a sophoklesi hely és időegységtől a közönségre való tekintettel — igen helyesen — eltekintett a rendező, kit különben feltétlen dicséret illet meg már csak azért is, mert a tragoediát, mely kivitel dolgában rendkivüli nehézségekbe ütközik, minden vidéki szinpadot megelőzőleg nálunk bemutatta.

Et mine venio — — — A czimszerepet Haraiszti Hermin játszotta a jóügyhöz méltó buzgalommal. A határozott jellemü Antigone egyéniségét élesen domboritotta ki tanulmányra épitett alakitásával.

Pethes (Kreon) meglehetős indisposiczióval küzdött, s ennek daczára is meg akarta mutatni, hogy tulkiabálja Góthot. A közönség ezt elhiszi neki, de azért nem kivánja nyilt szinen is bemutatva látni. Szerepének nehézségeivel csak részben tudott megküzdeni, minek egyik legfőbb oka az volt, hogy azt csak részben látta jónak megtanulni. A harmadik felvonásban már kezdett belemelegedni a játékba, de már akkor késő volt.

Elismerés Góthnak (Haemon), ki szépen előadott szavalatával rászolgált a közönség nyiltszini tapsára.

Tárnoki Gizike (Ismene), Vedress (Tiresias) az összjátékot nem kis mértékben emelték.

Hoske Kálmán (szolga) most jutott először nagyobb szerephez, miben megállta helyét. Nem ártana, ha többször játszatnák; azt hiszszük, beválnék.

Follinuszné (Euridike) kis szerepében pazar toilettjével excellált.

Szepesi (ör) a két sugó hatalmas együtt müködése daczára sem tudott egy betüt sem szerepéből elmondani — jól.

Hálátlanság volna dicsérettel nem emliteni meg a zenei rész betanitásáért Barna Izsót, s a karok vezetéséért Gergelyt és Csatárt. Az előadás gyorsan véget ért. (**Hr**).

— **Szinházi hirek**. Ma a Parasztbecsület operával és Végrehajtó vigjátékkal először kerül szinre Káldy Gyula dr Egy agglegény czimü monológja Somló előadásában. Vasárnap délután félárakkal Orpheus a pokolban operette, este A piros bugyellaris népszinmü kerül szinre. Hétfőn bucsuzik el Somló az aradi szinpadtól; ekkor lép fel itt eltávozása előtt utoljára Sodoma pusztulása szinmüben. Ez alkalommal pályatársai rendeznek ünnepséget a távozónak. Nyilt szinen, beszéd kiséretében nyujtja át Góth Sándor neki a társulat koszoruját, előadás után pedig bankettet rendeznek tiszteletére. A hétfői előadásnál a bérlet ugratva lesz; amennyiben utoljára a páros bérlőknek esett Sodoma pusztulása darab, igy most az ugratással a hétfő páratlanoké lesz, amig a páros bérlők kedden Antigone 2-ik előadását kapják.

Törvényszék.

[illegible]**[illegible]dyes vendéglátás.** Glogováczon, mikor [illegible]. évi román ujévet ünnepelték, Tam[illegible] Petru elment ujévet köszönteni Blá[illegible] Mihály barátjához. Ott találta Oancse M[illegible]ály nevü haragosát, a kivel nyomban össze [illegible] szólalkozott. Veszekedés közben oly veszede[illegible]esen gesztikulált a kezében levő bottal, hogy a gazda asztalát behorpasztotta. Blázs kijött a béketürésből, Tamást felképelte és kidobta. A sértett vendég hazament, kést vett magához s visszatérve beüzent Blázshoz, hogy jöjjön ki, ha mer. Blázs kijött, de hozott magával fejszét is. Birokra keltek. Tamás földhöz [illegible]erte Blázst, mellére térdelt s kését kétszer [illegible] vállába meritette. A seb sulyos volt, de nem [illegible]alálos. Az aradi törvényszék tegnap tárgyalt[illegible] le a verekedők ügyét s Tamás Petrut sulyos testi sértés büntettéért 1 évi börtönre és 80 frt kártéritésre itélte.

Közgazdaság.

— **A konverzió-müveletek**. Az 5 százalékos czimleteknek 4 százalékos korona-járadékra való kicserélésére vonatkozó bejelentések igen nagy mérveket öltenek már. A magyar hitelbanknál belföldről kicserélésre bejelentett czimletek összege meghaladja már a száz milliót.

— **A csehek a magyar rizs ellen**. A prágai kereskedők beadványt nyujtottak be a prágai kereskedelmi kamarához, kérve, intézkednék sürgősen, hogy a Németországból behozott és származási hizonyitványuyal ellátott hántolt rizs és törmelék rizs vámtétele 1 és fél aranyforinttal számittassék; esetleg a kétforintos tételt csak julius 1-én léptessék életbe. A kérvény kifejti, hogy a magasabb vámtétel Fiume és egy uj magyar rizshántoló malom javára lehetetlenné teszi Csehország rizskereskedését.

— **Budapest köbányai sertéskereskedelmi csarnok**. 1893. évi január hó 26. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendü: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 46—47 krig Oreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 45—46 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgon felüli sulyban) 49—50 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 48—49 krig. Fiatal könnyü (pkint 250 klgr. terjedő sulyban) 46—47 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 46—47 krig. — Közép (pkint 220—280 klg. sulyban) 46—47 krig. — Könnyü (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 44—46 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilogron felüli sulyban) 46—46 krig. — Közép (pkint 220—260 kilogr. sulyban) 47—47 krig. — Könnyü (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 44—45 krig. Sertéslétszám: 1893. január hó 24-én volt készlet 91,926 darab. 1893. jan. 25-én felhajtatott: 984 darab. 1893. jan. 25-én elszállittatott 639 drb. 1893 jan. 26-3n maradt készletben 92,271 drb. — A hizott-sertés üzletirányzata: élénk.

Szeszüzlet.

— Január 27. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 50.50, kicsinyben 51.— hordó nélkül, per 100 liter % be'eértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny" távirati tudósitásai. —

Budapest, január 27. d. u. 5 óra.

	Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Készáru	Buza	bánsági	szilárd	7.40— 7.80
		tiszavidéki	„	7.50— 8.15
		pestvidéki	„	7.45— 8.10
		fehérmegyei	„	7.45— 8.10
		bácskai	„	7.50— 8.15
		észak-magyarországi	„	—.——.—
	Rozs	—	szilárd	6.30— 6.45
	Árpa	takarmány	csend.	5.10— 5.40
		égetni való	„	5.50— 6.—
		sörfőzdei	„	6.20— 7.40
	Zab	—	szilárd	5.55— 5.85
	Tengeri	bánsági	szilárd	4.60— 4.65
		másnemü	„	4.55— 4.60
	Káposzta-repcze		szilárd	—.——.—
	Köles	—	lanyha	4.10— 4.35
Szokványgabona határidőre	Buza	tavaszra	csend.	7.57— 7.58
		junius 1894	„	7.40— 7.41
		öszre	„	—.——.—
	Tengeri	május-junius 1894	csend.	—.——.—
		szept-október 1893	„	4.71— 4.72
	Zab	Budapest sz. tavaszra	csend.	—.——.—
		Budapest sz. öszre	„	5.46— 5.48
	Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	csend.	11.20—11.25

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1893. január 27.

Magyar aranyjáradék 6%	—.—
Magyar aranyjáradék 4%	114.30
Magyar papirjáradék 5%	101.40
Magyar vasuti kölcsön	122.50
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsájtás	—.—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsájtás	—.—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsájtás	120.—
Magyar földtehermentesitési kötvény	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvény záradékkal	—.—
Temes-bánáti földtehermentesitési kötvény	—.—
Temes-bánáti földtehermentesitési kötv. záradékkal	—.—
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	—.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	—.—
Magyar szőllődézsmaváltsági kötvény	—.—

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 27. (Saját tudósitónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósitónk a következőket sürgönyzi:

A képviselőházban legelől szólott Lukács Gyula a gőzhajók, Perczel Beni és Perczel Dezső a hidak, Lits Gyula a fővárosi Dunahidak érdekében. Holnap tárgyalják az ujonczjutalékot és a kérvényeket.

—

A szabadelvüpárt értekezlete.

Budapest, január 27. (Saját tud. táv.) A szabadelvüpárt mai nagyfontosságu értekezletén Podmaniczky bejelenté Serbán kilépését (éljenzés).

Wekerle miniszterelnök a fennforgó kételyekkel szemben kifejti, hogy a **kormány eredeti programmjához teljesen ragaszkodik, csorbitatlanul fenntartja, és keresztül viszi.** De a kormány programmjával nem minden egyetértő tagokkal szemben fölöslegesnek tartja, fölveti a konkrét javaslatok előtt a pártkérdést. A kormány kéri a párttagok támogatását, de nem volt vakbuzgossággal hanem, elvi alapon, Amennyiben eszmék tisztázása szükséges, kivánjuk, hogy az a pártban történjék (zajos helyeslés). Külön igények, külön nézetek, teljes összintesége a párt kérdésben intéztessenek el. Külün értekezletek ne tartassanak, A párt megállapodásai a párt togjai magukra nézve kötelezőknek elismerjék. Ezekben ugy hiszi, meghatározta a kormány álláspontját. Ennek értelmében kéri a párt logalis támogatását (hosszas zajos éljenzés).

Latinovits Ernő kijelenti, minthogy a polgári házasságot ellenzi, a klubból kilép. (Mvzgás, helyeslés.)

Pécsy Tamás kijelenti, bár hive a polgári háóasságnak, de azt veszélyesnek tartja jelenleg, a pártból kilép,

Csáky Kálmán gróf nem fogadja el a polgári házasságot, de egyébként a pártot támogatván, marad a pártban.

Pongrácz Károly: Minthogy a király elvben elfogadta a polgári házasságot, ő is elfogadja.

Szapáry László a polgári házasság miatt a pártból kilép.

Tódor József a polgári házasságot el nem fogadja, de a pártban marad.

Morzsányi Károly a polgári házasságért lelkesedik.

Tisza Kálmán kifejti mennyire fölösleges és nevetséges a pártból kilépni annak, a ki esetleg a neki nem tetsző javaslatokat nem is ismeri. Fölötte helyteleniti a párt kebelében külön suttogások és külön konferencziák legyenek.

Károlyi István kérdezi, hogy a Nemzet multkori czikke a kormány hangulatát tolmácsolta és mert ő önérzetes ember, ez esetben nem maradhat a pártban.

Wekerle felvilágositja, hogy a czikk tudta nélkül jelent meg, abból következtetést vonni nem lehet. Károlyi megnyukszik a nyilatkozatban.

—

Lukácsiu elitéltetése.

Szatmár, január 27. (Saj. tud. táv.) Lukácsiu László laczfalusi pópát a törvényszék a kormány és a közegeit való rágalmazásáért két hónapi fogságra itélte 50 frt büntetés és rabtartásra, Lukácsiu a tárgyalás alatt folyton sértegette az elnököt, magát kihivóan sértöén viselte.

—

A németek ünnepe.

Berlin, január 27. (Saját tud. távirata.) A város a császár születése alkalmából lobogókkal fel van diszitve, este fényes kivilágitás lesz.

—

A Panama-botrány.

Páris, január 27. (Saját tud. távirata.) Azon hir, mintha Herz Kornél letartóztatássa alkalmábói megmérgezni akarta volna magát, megczáfoltatik.

Páris, január 27. (Saját tud. távirata.) A conservativek nyiltan agitálnak Servais tengernagy elnök jelöltsége mellett.

Páris, január 27. (Saját tud. távirata.) A vizsgáló biró beszüntette a bünvádi eljárást Thevenet, Rocher és Arene ellen, miért is Deroulede és Millevoye a kamrában interpellálni fognak.

REGÉNY-CSARNOK.

ZÁTONYOK.

Irta: **Perfall Antal br.**

— Az „Aradi Közlöny" számára forditotta: —

[8] **Madzsar Gusztáv.**

Mielőtt kitérő feleletet találhatott volna, hirtelen igy szólt Betty: — „Vegye meg Crosby-Rancht."

Általános mozgás támadt, ugy, hogy maga Betty is elpirult.

— Csak azért mondom, mert a tulajdonos, ennek az embernek, a kinek az imént tette ki a szürét, az apja, már nem örül a birtoknak, fél, hogy Patrik napról-napra rosszabb lesz, nincs kedve a gazdálkodáshoz s az ivásnak adja magát — magyarázta szavait.

— Persze, Crosby-Rauch, az már volna valami, a talaj, a legelő, a szép fa — minden a legjobb karban — persze, ha ugy volna — nem igaz? — vélték az emberek.

— No, én csak annyit tudok, hogy azért az árért eladná, a mit érte boldogult atyámnak fizetett — fordult a leány Bernát felé.

— 50,000 dollárért? — kérdé ő.

Némán intett, láthatólag elmerülve komor gondolataiba. Bernát ismerte e gondolatokat és ugy tetszett neki, hogy most elő kell állania s a csomagot e szavakkal átadni: „Itt van kisasszony, az ön tulajdona, vegye vissza régi otthonát."

De ez nem ment ugy itt ennyi ember előtt, hiszen az övé volt már minden, minden, a csomag a pénzzel együtt és a sziv, a melyen nyugodott, avval már tisztában volt. A napokban vissza fog jönni, négyszem közt beszélhet vele s mindent bevall majd neki.

— Csak azt mondom — folytatá a leány Ön meg fogja érteni, hogy nem szeretem Crosby-Ranchot ilyen ember kezeiben látni, mint ez a Patrik. — De milyen ügyetlen vagyok, ön nem ért meg, ha el nem mesélem, hogy otthon voltam, hogy ott urnő voltam még rövid idővel ezelőtt — hogy most valósággal oda vagyok kötve. Ügyetlen, talán gyermekes dolog, de már én egyszer ilyen vagyok —

— Ez nem gyermekes, de derék dolog, Betty kisasszony — válaszola Bernát hasztalan zabolázva folyton növekvő szenvedélyét. — Es ha volna reávalóm, akkor — akkor Crosby-Ranchot látatlanul venném meg itt az ön kedvéért, azt hiszem egészen jól jönnénk ki egymással.

Az emberek nevettek s gyönyörrel néztek a szép párt.

Betty teljesen elvesztette szokott biztonságát, hallgatott, picziny fülei mellé simitotta borzos haját és felállott.

— No, talán majd megnézi a jószágot, hiszen azért nem kell mindjárt megvenni és Patrik miatt épen ne bánkódjék, az öreg nem ad reá semmit. Jöjjön el, nagyon fogunk örülni, bátor védelmezőm.

Kezet nyujtott neki s picziny hófehér fogait mutatta nevetve.

— Pompás egy leány! Jobban szeretném, mint egész Crosby-Ranchot — mondá a vendégek egyike, a mint Betty elment volt.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Krausz György borbély, fodrász és vendéglő-tulajdonos urnak, Pécska. Hozzánk küldött panaszos levelére e helyen szivesen kijelentjük, hogy az ön megboldogult neje nem az által halt meg, hogy összeverekedett kártyázók faszékkel leütötték, hogy az ön vendéglőjében fából készült szék nincs s hogy nejét egyáltalán meg nem ütötték, se meg nem sértették, tehát gyilkosság egyáltalán nem forog fönn. Megengedjük, hogy pécskai tudósitónk tévedett, a nyilttérnek is szivesen helyet adunk, ha azt másképp sziveskedik megfogalmazni, vagy ránk bizui annak összeállitását az ön által beküldött adatokból, de a rendelkezésünkre bocsátott alakban és kifejezésekkel mellőzni vagyunk azt kénytelenek. Ön irja, hogy elvállalja értök a felelősséget, azonban a mi lapunk semmi körülmények közt sem ad le ilyen hangon tartott közleményt még a nyilttérbe sem. Válaszát várjuk.

Aradvárosi **szinház.**

Évadbérlet 116. szám. — Havibérlet szünet.

Szombaton, 1893. évi január hó 28-án:

Végrehajtó.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Ábrányi Emil.

SZEMÉLYEK:

Özvegy Majorné . . . . . Follinuszné.
Birike, fogadott leánya . . . . . Tárnoki G.
Fehérváry Nándor, köz- és váltó-ügyvéd . . Sziklai.
Szalay Lajos, ügyvédjelölt . . . . . Bónis.
Csaby Gáspár m. kir. végrehajtó . . . . . Vedress.
Náni, szakácsné Majornénál . . . . . Czirok R.

EZT KÖVETI:

Egy agglegény.

Magánjelenet. Irta: Dr. Káldy Gyula.

Könyvesi Kálmán . . . . . Somló.

VÉGÜL:

Parasztbecsület.

Opera 1 felvonásban. Szövegét irták: G. Targiani Tozzeti és Menasci. Zenéjét szerzette: Mascagni Péter.

SZEMÉLYEK:

Santuzza, pórleány . . . . . Somlóné.
Luczia, csaplárosné . . . . . Pósfay E.
Turiddu, fia . . . . . Kozma.
Alfio, fuvaros . . . . . Csatár.
Lola, neje . . . . . Margó Z.

Kezdete 7 órakor.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

Nyilttér.*

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyujt

ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi **9½ frt** tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi **7 frt** tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6½% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. **Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.**

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolitása biztosittatik.

1026 10—10 **Az igazgatóság.**

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

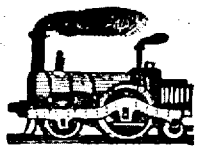

Vasuţi vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre:

Állomások	Személy vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállitó tehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics „	11.45 „	8.38 „	9.36 „	5.57 „	6.40 „
Csaba „	1.15 délután	9.25 „	11.05 éjjel	6.57 „ é.	8.19 este é.
Szolnok „	4.15 „	11.46 „	2.21 „	—	—
Budapest érk.	7.25 „	1.50 d. u.	5.50 reg.	—	—
Bécs á. v. t. „	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállitó tehervonat
Bécs á. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest „	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	—	—
Szolnok „	11.14 d. e.	4.02 „	1.05 éjjel	—	—
Csaba „	2.13 d. u.	5.57 „	3.53 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics „	3.18 „	6.39 este	4.58 „	6.01 „	8.17 „
Arad érkezik	3.45 „	6.57 „	5.24 „	6.35 „	8.45 „

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem.-vonat	Szem.-vonat	Vegy. vonat	Szem.-vonat	Állomás	Szem.-vonat	Szem.-vonat	Szem.-vonat	Szem.-vonat
Arad ind	4_{30} du	5_{46} r.	—	2_{34} du	*Bukarest ind.*	8_{50} r.	4_{40} du	—	—
Gyorok „	5_{03} „	6_{19} „	—	3_{34} „	*Predeál* „	5_{16} du	9_{12} e.	—	—
Paulis „	5_{14} „	6_{30} „	—	3_{58} „	*Brassó* „	7_{23} e.	4_{30} r.	—	—
Radna „	5_{35} „	6_{46} „	—	3_{20} „	*Kolozsv.* „	11^{10} é.	8_{30} „	—	—
Soborsin „	6_{58} e.	8_{07} d e	—	—	*Tövis* „	3_{04} „	1_{39} du	—	—
M-Illye „	8_{08} „	9_{15} „	—	—	Gyfehérv „	3_{40} „	2_{19} „	—	—
Déva „	8_{52} „	9_{54} „	—	—	Piski „	5_{46} „	4_{14} „	—	—
Piski „	10_{00} éj.	10_{19} „	—	—	Déva „	5_{54} „	4_{30} „	—	—
Gyfehv. ér.	11_{22} „	11_{59} „	—	—	M.-Illye „	6_{46} „	5_{14} „	—	—
Tövis	11_{56} „	12_{38} du	—	—	Soborsin „	8_{03} „	6_{24} e.	—	—
Kolozsv „	4_{48} „	5_{14} „	—	—	Radna „	9_{44} de	7_{46} „	—	5_{38} r.
Brassó „	8_{00} r.	10_{05} é.	—	—	Paulis „	9_{53} „	7_{57} „	—	5_{50} „
Predeál „	1_{11} „	6_{29} r.	—	—	Gyorok „	10_{11} „	8_{00} „	—	6_{20} „
Bukarest „	9_{15} „	12_{10} du	—	—	Arad érk.	10_{46} „	8_{40} éj.	—	7_{30} „

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg	4.40 d. u.	Csermő indul	4.40 reg.	2,40 d. u
Borosjenő „	9.20 d. e.	7,25 este	Borosjenő érkezik	5.30 „	3,40 „
Csermő érkezik	10.10 „	8.20 „	Arad „	8.— „	6,45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. *ind.*	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4,00 [illegible]	2.00 d. u
Arad „	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alcsil „	4,18 „	[illegible],19 „
Ötvenes „	5.00 „	6.41 „	Kotsuba „	4,27 „	2,29 „
Zimánd Ujfalu „	5.11 „	6.49 „	Borossebes-B. „	4,48 „	2,52 „
Uj-Szt-Anna „	5.46 „	7.25 „	Kornyest-Berz „	4,59 „	3,06 „
Kerek „	5.55 „	7.33 „	Repszeg „	5,08 „	3,15 „
Világos „	6.10 „	7.49 „	Bokszeg-Beél „	5,20 „	[illegible] „
M.-Magyarád „	6.18 „	7.58 „	Tamánd „	5,28 „	[illegible] „
Pankota „	6.30 „	8.15 „	Borosjenő „	5,45 „	3,51 „
T.-Kurtakér „	6,53 este	8.39 d. e.	Apatelek „	5,56 „	4,1[illegible] „
Apatelek „	7.06 „	8.54 „	T.-Kurtakér „	6,11 „	4,[illegible] „
Borosjenő „	7.18 „	9.07 „	Pankota „	6,37 „	5,01 „
Tamánd „	7.33 „	9.23 „	M.-Magyarád „	6,44 „	5,08 „
Bokszeg-Beél „	7.43 „	9.33 „	Világos „	6,52 „	5,17 „
Repszeg „	7.55 „	9.45 „	Kerek „	7,06 „	5,35 „
Kornyest-Berza	8.04 „	9.54 „	Uj-Szt-Anna „	7,20 „	5,55 „
Borossb.-B. „	8.17 „	10.12 „	Zimánd „	7,39 „	6,18 „
Kotsuba „	8.35 „	10.30 „	Ötvenes „	7,45 „	6,26 „
Almás-Alcsil „	8.46 „	10.43 „	[illegible] érk	8,00 „	6,45 este
Gurahoncz érk.	9.03 „	11.00 „	*Budapest* „	1,20 d. u.	5,50 reg

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy-vonat		Állomások	Személy-vonat	
Arad indul	5.30 reg	11.18 d.e.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.	4.20 d u
Kurtics „	5.57 „	11.45 „	Ősi „	10.19 „	4.31 „
Békés-Csaba „	7.22 „	2.25 d.u.	Less „	10.38 „	4.50 „
Gyula „	7.44 „	2.56 „	Cséffa „	10.54 „	5.06 „
Sarkad „	8.04 „	3.19 „	Szalonta „	11.19 „	5.31 „
Szalonta „	8.40 „	4.03 „	Sarkad „	11.53 „	6.02 „
Cséffa „	8.59 „	4.28 „	Gyula „	12.18 d. u.	6.23
Less „	9.17 „	4.50 „	Békés-Csaba „	2.13 „	7.10 este
Ősi „	9.35 „	5.09 „	Kurtics „	3.18 „	8.17
Nagyvárad érkezik	9.46 „	5.20 „	Arad érkezik	3.45 „	8.45 „

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teher-v.sz.sz.	Állomások	Teherv. sz. sz.	Vegy. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.00 d.u.	6.10 re	*Bécs á.v.t. ind.*	9.00est.	9.15 d.e.	11.00 é
Szt.-Tamás „	5.24 „	4.26 „	6.37 „	*Budapest* ávt. „	2.35 „	6.30 este	8.25 re
Pécska „	5.41 „	4.45 „	7.03 „	*Szabadka* „	2.35 „	—	9.51 d.
Battonya „	6.10 „	5.15 „	7.38 „	Szeged „	6.10 „	3.07 reg.	2.42 d.
Tompa „	6.20 „	5.26 „	7.53 „	Szőreg „	6.25 „	3.23 „	3.00 „
Pereg „	6.29 „	5.36 „	8.05 „	Deszk „	6.39 „	3.40 „	3.12 „
M.-hegyes	6.43 „	6.00 „	8.43 r.	K.-Zombor „	7.12 „	4.10 „	3.40 „
Cs.-Palota	7.15 „	6.21 „	9.08 „	Makó „	7.28 „	4.53 „	4.00 „
Nagylak „	7.32 „	6.42 este	9.30 „	Apátfalva „	8.16 „	5.16 „	4.25 „
Apátfalva „	7.54 „	7.04 „	9.57 „	Nagylak „	8.44 „	5.40 „	4.51 „
Makó „	8.21 „	7.40 „	10.43 „	Cs.-Palota „	9.03 „	5.58 „	5.10 „
K.-Zombor „	8.38 „	8.02 „	11.00 „	M.-hegyes „	9.26 „	6.44 „	5.51 „
Deszk „	9.02 „	8.30 „	11.27 „	Pereg „	—	6.59 „	6.08 „
Szőreg „	9.17 „	8.47 „	11.46 „	Tompa „	—	7.10 „	6.18 „
Szeged érk.	9.30 „	9.00 „	12.00 „	Battonya „	—	7.32 „	6.32 „
Szabadka „	1.20 „	—	6.00 „	Pécska „	—	8.00 „	7.00 „
Budapest ávt. „	1.20 „	8.15 reg.	8.50 „	Szt.-Tamás „	—	8.16 „	7.17 „
Bécs ny.p.u. „	7.05 reg.	$2_{45}/6_{15}$ d.u.	6.35 „	Arad érk.	—	8.40 „	7.40 „

Mezőhegyesről—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	*Budapest indul*	9.30 este	8.10 reg
Kamarásmajor „	8.52 „	6.47 „	Kétegyháza „	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze „	9.00 „	6.57 „	Bánkut „	5.02 „	3.21 „
Kovácsháza „	9.17 „	7.15 „	M.-Bodzás „	5.18 „	3.40 „
Bánhegyes „	9.40 „	7.38 „	Bánhegyes „	5.37 „	4.02 „
M.-Bodzás „	10.02 „	8.00 „	Kovácsháza „	5.58 „	4.25 „
Bánkut „	10.17 „	8.16 „	Nesze „	6.10 „	4.39 „
Kétegyháza érkezik	10.37 „	8.35 „	Kamarásmajor „	6.18 „	4.48 „
Budapest m. á. v. „	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.30 „	5.00

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8.— d. e.	6.10 este	*Budapest* máv. *indul*	9.50 este	8.10 reg
Simánd „	8.31 „	6.39 „	Kétegyháza „	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy „	9.06 „	7.12 „	Elek „	4.56 „	3.24 „
Székudvar „	9.22 „	7.26 „	Ottlaka „	5.07 „	3.36 „
Sikló „	9.37 „	7.39 „	Sikló „	5.20 „	3.49 „
Ottlaka „	9.51 „	7.51 „	Székudvar „	5.35 „	4.04 „
Elek „	10.07 „	8.07 „	Kisjenő-Erdőhegy „	6.02 „	4.23 „
Kétegyháza érkezik	10.20 „	8.22 „	Simánd „	6.28 „	4.52 „
Budapest m. á. v. „	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	6.55 „	5.20 „

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Személy vonat	Vegyes-vonat	Vegyes vonat
Arad indul	5.58 e.	6.15 reg.	11.30d.e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 esto
Uj-Arad „	6.09 „	6.43 „	11.54 „	Orczifalva „	8.45 „	2.16	9.21 „
Németség „	6.27 „	7.05 „	12.19d.u.	Vinga „	9.02 „	2.46 „	9.46 „
Vinga „	6.46 „	7.32 „	12.47 „	Németség „	9.17 „	3.0[illegible]	10.07 „
Orczifalva „	6.58 „	7.48 „	1.04 „	Uj-Arad „	9.34 „	3.3[illegible] „	10.39 „
Temesvár ér.	7.39 „	8.42 „	2.04 „	Arad érk.	9.44 „	3.[illegible] „	10.55 „

Negyed évre
Egy hóra

MÜHLE VILMOS

Temesvárott

szétküld legszebb s legdivatosabb

VIRÁGCSOKROKAT,

valamint **a legjobb és legmegbizhatóbb mezőgazdasági és kerti**

MAGVAKAT

jótállás mellett bárhová pontosan. Leggyorsabb és legjobb postai összeköttetés Araddal.

Nagy képes **árjegyzék** kivánatra ingyen. Ismét eladók számára külön előny-árjegyzék. 26 7—10

4254 | 893. sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Mult év deczember hó 31-én közölt azon intézkedést, mely szerint a budapesti összes pályaudvarok egymásközti forgalmában az áru felvétel beszüntettetett, f. hó 11-étől kezdődő hatállyal oda módositjuk, hogy a helybeli pályaudvarok közt történő szállitásból további intézkedésig még csak a Budapest nyugoti pályaudvarra szóló feladás záratik ki; mig a többi helybeli forgalom korlátozás alá nem esik.

Budapest, 1893. január 10-én.

Az igazgatóság.

VÉR UJ ÉLETERŐT AD!

Nagyságos és mélyen tisztelt orvos ur! A mindenható és — denttudó ur Isten áldják meg Nagyságodat a szenvedő emberek részére kitalált „ÉLET-ELIXIR"-ért; Isten éltesse sokáig Nagyságodat!

Mivel ennek a jónak bizonyult orvosságnak terjesztője akarok lenni, ennélfogva mély tisztelettel van szerencsém kérni, méltóztassék posta utánvét mellett 4 nagy üveg „ÉLET-ELIXIR"-t mielőbb megküldeni.

Hódoló alázattal Zemplény-Turány 1889. 19/9. legalázatosabb szolgája VITKÓ JÓZSEF mp. zemplény-turányi róm. kath. lelkész.

MOSER S. Eszterházi herceg volt uradalmi orvosa.

ÉLET-ELIXIR.

Naponkint használva „Élet-Elixir"-em **mentőszer minden betegség ellen**; bámulatos **hatásával az előbbi természetes erőt ismét helyreállitja, felvillanyozza az életszellemet, élesbiti az eszméket, nyomtalanul eltávolitja az idegek rezgését, gyengiti a köszvény** (podagra) **fájdalmait és elháritja ennek benyomulását a bélrészekbe, tisztitja a gyomrot benyálkásodó nedvektől,** melyek emésztési nehézséget, fejfájást és gyomorémelygést szülnek, egyszóval: **leküzdi a legtöbb betegségeknek biztos forrását.** — Eltávolitja a **belgörcsöt** a gyomorban, **jókedvre és derültségre** ébreszt; elháritja **egy óra alatt az emészthetlenséget**; meggátolja a **sziv betegséget**; tisztitja a **vért** és **gyógyit minden hideglelést** már a harmadik dósisnál.

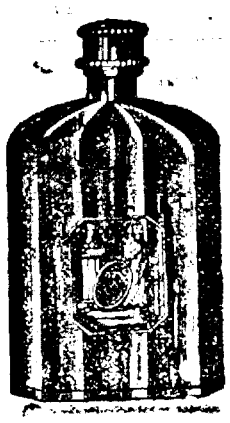

MOSER S.

Eszterházi herczeg volt uradalmi orvosa.

Egy palaczk' ára használati utasitással 2 frt 50 kr. egy kis palaczk 1 frt 25 kr. A szétküldés, az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett, a világ minden irányába pontosan eszközöltetik. — **Főraktár Török József** gyógyszerész urnál, **Budapest, király-utcza 12. sz.** és minden nagyobb gyógyszertárban kapható. — **Aradon: Ring L. Kiss I. Demkó Géza** uraknál. 972. 8—10.

Mellbetegségek.

Alphosphorsavas mészszörp

Grimault és társa gyógyszerészektől,

Párisban.

A makacs köhögés, hurut, szamárhurut s más egyéb mellbajoknál, főképen pedig a kezdődő **tüdősorvadásnál** csodálatraméltó hatása van. Enyhiti a **gyötrő köhögést,** megszünteti az **éjjeli izzadást.**

Ügyelni kell a **Grimault & Co.** védjegyre, hogy a valódit kaphassuk.

Egy üveg ára 2 frt, 6 üveg 10 frt.

Főraktár: Budapest, Király-utcza 12. sz. Török József gyógyszertárában.

10 2—12 **Kapható;**

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi flokjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz" czimzett gyógyszertárában Aradon, Asztalos Sándor utcza 1. szám.

216 | 893. p. m. 72 1—3

Hirdetmény.

Azok akik az 1893 évt tenyésztésre selyempetét kivánnak felhivatnak hogy a polgármesteri hivatalnál a kivánt pete mennyitéget bejelentsék.

Arad 1893 január hó 26.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

2771. sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Nyugot-német-osztrák-magyar vasuti kötelék.

A fentnevezett köteléki forgalom 1892. évi deczember hó 10-től érvényes II. rész 3. füzetéhez gabona, hüvelyesek és örleményekre nézve foglalt a) kivételes díjszabás díjtétetel f. évi január hó 10-től kezdve maláta küldeményekre nézve is alkalmaztatnak.

Budapest, 1893. január hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
a többi részes vasutak nevében is.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.

852 | 893. k. h. sz. 54 1—3

Hirdetmény.

A járdákra tapadt hó a járás kelés, valamint a fagy következtében néhol sikos.

Ennélfogva felhivom az érdekelteket, hogy a gyalogutat fűrészpor vagy homokkal naponta behintessék, mivel mulasztás esetén büntettetni fognak.

Egyidejüleg felhivom arra is, hogy a járda tisztogatás alkalmával gondoskodjanak arról, hogy a járda szélén levő vizlevezető csatorna szintén kitisztitassék, hogy a beálló olvadáskor a viz szabadon lefolyhasson és a járdát el ne lepje.

Aradon, 1893. évi január hó 20-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

11526. sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré teszük, hogy a f. hó 18-án megjelent hirlapi 8461 számu hirdetményünk szerint a bameral-Moravicza és Fiume közöti forgalmi akadály folytán életbe léptetett 48 órai póthatáridő a felügyeleti hatóság részéről jóváhagyatott.

Budapest 1893. január hó 23-án.

A magy. kir. államvasutak. igazgatósága.

10018 | 892. sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Nem et-osztéák-magyar kikötői forgalom.)

Hivatkozással a Vasuti és közlekedési közlöny mult évi deczember hó 30-iki 157 számában foglalt 176,439 számu hirdetménye köztudomásra hozzuk, hogy a fentnevezett köteléki díjszabás II. része 2 füzetének VI. pótléka mely a 22 sz. (gomba) és 24 sz. (hagyma) kivételes díjszabások díjtételeit tartalmaza 1893. évi február hó 1-én lép hatályba.

Ezen pótlék a részes vasuti igazgatóságoknál megszerezhető,

Budapest 1893. január hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.
a többi részes vasutak nevében is.

1109 | 893. 65 2—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak 267 | 893. sz. a. kelt körrendelete szerint, a szerb kormány cholera óvintézkedései és az általa kiadott beviteli tilalmak tárgyában m. é. november hó 28-án 93813. sz. a. és a hason tárgyban előzetesen kelt itteni körrendelet kapcsán értesitem a törvényhatóságot, miszerint a szerb kormány a kereskedelmi czikket képező rongyok, szennyes ruha és fehérnemü, valamint ócska használt vatta-küldeményekre még érvényben maradó beviteli tilalom kivételével a cholera miatt elrendelt összes forgalmi korlátozásokat beszüntette.

Arad, 1893. január 21-én.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége.

1401 | 893. sz. 62 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Bánréve állomásán, az 1893. évi julius hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időponttól számitott három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1896. évi julius hó 1-ső napjáig, ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Bánréve állomásán lévő vendéglő üzletére 1401. számhoz" ellátott, boritékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok, az 1893. évi április hó 15-ik napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához — postautján tértivevény mellett — nyujtandók be. Bánatpénz fejében pedig 100 frt, azaz egyszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, a nevezett üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál Miskolczon az 1893. évi április hó 14-ik napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitüzött határidőn tul beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1893. január 18-án.

Az üzletvezetőség.

Nyomatja és kiadja az „Aradi nyomdatársaság" könyvnyomdája